

Specifičnosti zdravstvene zaštite i nege dece

UVOD

- Deklaracijom o pravima deteta koje su usvojile sve članice Organizacije ujedinjenih nacija, postavljeni su osnovni principi na kojima počivaju prava deteta u svetu.
 - Dete nije ni fizički ni psihički zrelo da svoja prava ostvari.
-

Mere zdravstvene zašтите odnose se na aktivnosti vezane za:

1. Zdravstvenu zaštitu pre rođenja

- ✓ Planiranje porodice
- ✓ Antenatalnu zaštitu

2. Zdravstvenu zaštitu za vreme rođenja

- ✓ Perinatalnu zaštitu

3. Zdravstvenu zaštitu posle rođenja

- ✓ Neonatalnu
 - ✓ Posnatalnu (odojče, malo dete, predškolsko i školsko dete).
-

Periodi rasta	Dužina trajanja
Perinatalni period	Od 28GN-7dana
Neonatalni period	Od 0-28 dana života
Period odojčeta	0-12 meseci
Period malog deteta	1-3 god.
Predškolskog deteta	Od 4-6 god.
Školskog deteta	7-14 god.
Adolescentni period	Od 15-19 god.

Zdravstvena zaštita pre rođenja

Planiranje porodice

- Stanje zdravlja deteta ne zavisi samo od njihovog psihofizičkog potencijala već i od stanja zdravlja njihovih roditelja, što podrazumeva i mere antenatalne zaštite, tj primenu pravilne politike planiranja porodice.
 - Planiranje porodice suzbija tri problema:
 - Veliki broj prekida trudnoće.
 - Nizak natalitet.
 - Visok natalitet.
-

Antenatalna zaštita

- Zdravstvena zaštita trudnica, porodilja i 6 meseci po porođaju regulisana je merama obaveznih vidova zdravstvene zaštite.
 - U 8 i 9 mesecu trudnoće-treba je pripremiti i osposobiti za pravilan i bezbolni porođaj, način prihvatanja novorođenčeta, odgovarajuću negu, hranjenje, redovne kontrole lekara uz
-

Zdravstvena zaštita za vreme rođenja

- NN-smrtnost od 0-6 dana ili 24-48h po rođenju
- Porodaj u porodilištima u bolnicama.
- U kućiprisutan, ginekolog i babica.
- Rizične trudnoće u klinikama.
- Zaštita po odlasku kući 7 dana (poseta babice porodilje i deteta prvog dana po dolasku kući ili drugog dana po porođaju u kućnim uslovima).
- Patronažna sestra demonstrira negu, kupanje i povijanje NN. obradu pupka. Nadgleda stanje dojki i bradavica, tehniku podoja.
- Zdravstveno prosvetni rad obavlja se sa majkom i dugim članovima porodice

Zdravstvena zaštita u prvoj godini života

- Početna ZZ počinje u porodilišt.
- Prvi sistematski pregled na rođenju, oceniti gestacionu starost, uočiti patološka stanja, odrediti Apgar skor, planirati negu, smeštaj, hranu, lab.analize ukoliko postoji potreba eventualnog lečenja.
- Za dece rođenu u kući zaštita se ostvaruje svakodnevnim posetama patronažne sestre prvih nedelju dana.

Zdravstvena zaštita u prvoj godini života

- U prvoj godini neophodna 5 sistematskih pregleda (I, III, VI, IX i XII mesecu) i 5 kontrolnih pregleda.
- I poseta savetovalištu sa mesec dana (otvara se zdravstveni karton, upisuju podaci, vrši se dugi sistematski pregled koji detaljan pregled po sistemima, antropometrijska merenja, kontrola BCG, hepatitisa, daju se saveti o ishrani, nezi, povijanju, vitaminskoj profilaksi).

Zdravstvena zaštita u prvoj godini života

- Zdravstveni nadzor i zdravstvena zaštita obuhvataju:
- Praćenje rasta i razvoja
- Vakcinisanje odojčeta protiv zaraznih bolesti
- Prevencija: anemije, Rahitisa, potrenjenosti i gojaznosti
- Davanje saveta o pravilnoj ishrani
- Zdravstveno vaspitni rad.

Zdravstvena zaštita malog i predškolskog deteta

- ❑ 1 sistematski i 2 kontrolna pregleda godišnje.
- ❑ U predškolskim ustanovama svakodnevni pregled grla i utvrđuje opšte stanje deteta.
- ❑ Svakodnevno se prevenira karijes (fluor).
- ❑ Jednom godišnje pregled usta i zuba

Zdravstvena zaštita malog i predškolskog deteta

- ❑ U ZZ malog i predškolskog deteta još spadaju:
- ☑ Vakcinacije i revakcinacije
- ☑ Lekarski pregledi lab. Analize
- ☑ Procena fizičke, psihičke i emocionalne zrelosti pre škole.
- ☑ Higijensko-sanitarni i zdravstveni nadzor.
- ☑ Zdravstveno vaspitni rad sa decom i roditeljima.

Zdravstvena zaštita školskog deteta

- ☑ Sistematski pregledi u I, III, V i VII razredu o.š. I i III razredu srednje škole.
 - ☑ Specijalistički pregledi u I razredu osnovne škole i u I razredu srednje škole.
 - ☑ Kontrolni pregledi u savetovalištima za učenike I, II, IV, VI i VIII razreda osnovne škole i II i IV razreda srednje škole –na sistematskim pregledima utvrđeno odstupanje od normalnog zdravstvenog stanja.
 - ☑ Revakcinacija
 - ☑ Lečenje obolele dece.
 - ☑ rehabilitacija
-

Putem sistematskih pregleda neophodno je:

- ☑ Otkriti promene na lokomotornom , KVS i drugim sistemima
 - ☑ Identifikovati i evidentirati faktore rizika
 - ☑ Antropometrijska merenja
 - ☑ Putem zdravstveno-vaspitnog rada-stvoriti pravilne navike
 - ☑ Sprečiti bolest zavisnosti: pušenje, alkohol, drogu.
 - ☑ Na vreme uočiti promenu ponašanja i nemogućnost prilagođavanja
-

Društvena zaštita dece i omladine

- Ostvaruje se kroz niz specijalizovanih institucija u kojima se u zavisnosti od uzrasta pruža odgovarajući smeštaj, nega, ishrana i vaspitanje.
 - Jase deca do 3 godine života
 - Obdaništa i zabavišta
 - Domovi za učenike
-